

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3
W ZAMOŚCIU**

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY**

Zamość, wrzesień 2021r.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- Konwencja o prawach dziecka;
- Europejska Konwencja Praw Człowieka;
- Ustawa z dnia 25 marca 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U z dnia 10 października 2016r., poz. 1654)
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 22 lipca 2016r.,poz. 1331
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. (Dz. U z 1994r., nr 111, poz. 535);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. wprowadzająca Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017r., poz.59 Dz.U.z 2021r., poz.1082);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii - Dz. U. 2015r., poz. 1249;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno –pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 25 sierpnia 2017r. , poz. 1591);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z dnia 31 sierpnia 2017r. , poz. 1646).

Misja szkoły

„Naszym nadrzędnym celem jest rozwój dziecka z uwzględnieniem jego indywidualnych możliwości i potrzeb w atmosferze bezpieczeństwa i życzliwości”

Wstęp

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym i społecznym, otwartego na zmiany zachodzące we współczesnym świecie.

Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwiać korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę i wsparcie uczniów znajdujących się w trudnych sytuacjach.

Program wychowawczo – profilaktyczny uwzględnia treści zawarte w Statucie Szkoły oraz w zatwierdzonym zestawie szkolnych programów nauczania i jest podstawą do tworzenia innych dokumentów szkoły.

Program wychowawczo - profilaktyczny wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Radę Pedagogiczną Szkoły po uprzedniej akceptacji Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.

Program wychowawczo –profilaktyczny każdego roku poddawany jest ewaluacji, dzięki której dostosowuje się go do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska. Obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym, edukacyjnym, informacyjnym i profilaktycznym.

Przy opracowaniu modyfikacji Programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły na rok szkolny 2021/2022 uwzględniono:

- diagnozę potrzeb uczniów klas 1-8
- diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka (analiza zbiorcza ankiet skierowanych do uczniów i rodziców „, Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących”,
- informacje zebrane od nauczycieli, wychowawców, pedagoga, rodziców, uczniów,
- ocenę poziomu bezpieczeństwa w szkole,
- bieżące potrzeby wynikające z sytuacji epidemiologicznej w kraju,
- problematykę i możliwości środowiska lokalnego,
- informacje zebrane podczas ewaluacji Programu wychowawczo –profilaktycznego z 2020/2021 (analizy zbiorcze ankiet skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli nt stopnia realizacji celów zawartych w PWP),
- **sprawozdania z realizacji planów pracy wychowawczo-profilaktycznej klas 1-8 (rekomendacje),**

- ocenę sytuacji wychowawczej w klasach 1-8

1. Charakterystyka środowiska wychowawczego i lokalnego.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Elizy Orzeszkowej jest szkołą publiczną, która działa w oparciu o Statut Szkoły. Organem prowadzącym szkołę jest Miasto Zamość. Uczęszcza do niej 806 uczniów, uczących się w 31 oddziałach. Jest placówką nowoczesną, promującą wartości uniwersalne, otwartą na zmiany zachodzące we współczesnym świecie. Jej uczniowie to dzieci i młodzież wywodzący się z najbliższego otoczenia, ale także mieszkający poza rejonem naszej placówki. Rodziny w naszym regionie są średnio zamożne. Część z nich boryka się z trudną sytuacją materialną i wymaga różnych form wsparcia.

W środowiskach rodzinnych uczniów przeważają właściwe postawy wychowawcze. Problem niewydolności wychowawczej i dysfunkcji rodziny dotyczy niewielkiej grupy. W swoim środowisku lokalnym uczniowie bywają narażeni na zagrożenia wynikające z kontaktów z osobami z grup ryzyka. Uczniowie rozwijają się pod okiem profesjonalnej kadry pedagogicznej.

Szkoła Podstawowa nr 3 posiada certyfikat „Szkoły z klasą”, „Certyfikat dobroczynności” przyznany przez Fundację Dzieciom „Zdążyć z pomocą” oraz tytuł „Przyjaciela Akcji Pomóż dzieciom Przetrvwać Zimę” przyznany przez Kapitułę Głównego Społecznego Komitetu Organizacyjnego Akcji a także zdobyła tytuł „Bezpiecznej szkoły” i członkostwo Ogólnopolskiego Klubu „Bezpieczne szkoły”.

W szkole dla uczniów klas I – III funkcjonuje świetlica szkolna, w której organizuje się zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

W szkole funkcjonuje dziennik elektroniczny Librus. Z wieloma działaniami szkoła wychodzi do środowiska lokalnego oraz poza nie.

Uczniowie osiągający wysokie wyniki w nauce i zachowaniu otrzymują stypendia motywacyjne, a w dyscyplinach sportowych – stypendia sportowe.

Za swoje osiągnięcia w nauce i wzorową postawę uczniowie w klasach IV – VIII otrzymują Złoty Medal Ucznia.

Szkoła dba o współpracę z rodzicami, o ich wsparcie w działaniach, co jest bardzo ważne w procesie wychowania i opieki.

Zidentyfikowanie mocnych i słabych stron funkcjonowania szkoły w dziedzinie wychowania i profilaktyki jest punktem wyjścia do podejmowania działań w zakresie wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka

2. Diagnoza czynników ryzyka

Diagnozę przeprowadzono na podstawie analiz:

- a) Diagnozy zespołu klasowego przez wychowawców pod kątem rozpoznania środowiska rodzinnego oraz uzyskania informacji dotyczących indywidualnych potrzeb ucznia;
- b) Arkusza pomocy psychologiczno-pedagogicznej w klasach 1- 8 oraz oceny efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom;

- c) Ankiety skierowanych do rodziców, uczniów klas 3- 8 „Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących;
- d) Dokumentacji szkolnej, dziennika elektronicznego pod kątem realizacji obowiązku szkolnego, wyników edukacyjnych uczniów z trudnościami szkolnymi, zapisów związanych z zachowaniami problemowymi;
- e) Rejestrów zachowań problemowych uczniów prowadzonych przez pedagoga szkolnego;
- f) Raportu z ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego za rok szkolny 2020/2021;
- g) **Wniosków z przeprowadzonych ankiet skierowanych do uczniów, rodziców, nauczycieli „ Powrót uczniów do szkoły po nauce zdalnej”**

Identyfikacja zachowań problemowych – czynniki ryzyka

Do rozpoznanych w Szkole Podstawowej nr 3 obszarów zachowań problemowych wymagających usprawnienia należą:

- zachowania problemowe uczniów: zachowania agresywne uczniów,
- nadmierne korzystanie z **narzędzi i zasobów cyfrowych**,
- pojawiające się sygnały uczniów i rodziców nt **nadużywania przez uczniów napojów energetycznych i leków**,
- osłabiona integracja wielu zespołów klasowych, problemy w relacjach rówieśniczych,
- zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży (sfera emocjonalna, obniżony nastrój, apatia, przygnębienie, **osamotnienie**),
- stres związany z izolacją społeczną w czasie sytuacji epidemiologicznej oraz trudnościami związanymi z nauką zdalną.

Podstawowym założeniem programu jest eliminowanie rozpoznanych czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących.

Przez czynniki chroniące należy rozumieć wszystkie działania o charakterze wychowawczym, edukacyjnym, informacyjnym i profilaktycznym skierowane do ucznia, rodzica, nauczyciela które wpływają na zwiększenie odporności na działanie czynników ryzyka.

3. Cel główny:

Przygotowanie ucznia do życia we współczesnym świecie otwartego na wyzwania zmieniającej się cywilizacji

Cele szczegółowe w zakresie wychowania i profilaktyki.

1. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych wychowanków.

2. Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.
3. Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i społecznych
4. Przygotowanie do życia w społeczeństwie samorządnym i demokratycznym.
5. Przygotowanie uczniów do rozpoznawania wartości moralnych i dokonywania właściwych wyborów.
6. Kształcenie umiejętności przyjaznego współistnienia uczniów we wspólnocie szkolnej.
7. Kształtowanie odpowiedzialności ucznia za środowisko, w którym żyje.
8. Kształtowanie u uczniów nawyków zdrowego stylu życia oraz umiejętnego gospodarowania swoim czasem wolnym.
9. Tworzenie bezpiecznych warunków w szkole
10. Budowanie współodpowiedzialności uczniów, nauczycieli, rodziców za sukces szkoły .
11. Rozbudzanie wśród uczniów samoświadomości na temat swoich możliwości i predyspozycji w związku z wyborem dalszej ścieżki kształcenia.
12. Rozwijanie zainteresowań czytelniczych wśród uczniów.
13. Rozbudzanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka i chęci niesienia mu pomocy.

4. SZKOLNY SYSTEM WARTOŚCI

ustalony na podstawie informacji otrzymanych od uczniów, rodziców, nauczycieli.

Nauka i zdobyta wiedza

- Sumienność i obowiązkowość;
- Rozwój zainteresowań i talentów;
- Organizacja czasu na naukę i zabawę;
- Efektywna praca na lekcji.

Tolerancja

- Szacunek do siebie i innych bez względu na pochodzenie, wyznanie, poglądy;
- Poszanowanie wolności i niezależności innych.

Szacunek

- Stosowanie reguł etykiety językowej;

- Przestrzeganie zasad kultury współżycia z innymi;
- Szacunek do pracy innych;
- Zachowanie stosowne do okoliczności;
- Tolerancja dla innych sposobów myślenia i życia, dla wolności i praw innych.

Odpowiedzialność

- Świadomość wpływu na własny rozwój;
- Właściwe wywiązywanie się ze swoich obowiązków;
- Zapobieganie sytuacjom, które zagrażają zdrowiu, życiu;
- Dbłość o otoczenie i wspólne dobro;
- Przestrzeganie zasad prawidłowej komunikacji;
- Przestrzeganie zasad funkcjonowania w grupie;
- Dbłość o bezpieczeństwo własne i innych.

Rodzina

- Więzy i relacje w rodzinie;
- Prawa i obowiązki w rodzinie;
- Role w rodzinie;
- Odpowiedzialność za rodzinę;
- Atmosfera bezpieczeństwa.

Bezpieczeństwo

- Warunki bezpiecznej nauki, zabawy i funkcjonowania w środowisku;
- Właściwe relacje w społeczności szkolnej;
- Czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi;
- Unikanie i przeciwstawianie się przemocy fizycznej, psychicznej i ekonomicznej.

Asertywność

- Odwaga bycia sobą;
- Posiadanie własnego zdania;

- Przeciwwstawianie się złym wpływom środowiska;
- Samodzielność w podejmowaniu decyzji;
- Umiejętność odmawiania
- Panowanie nad emocjami.

Przyjaźń i koleżeństwo

- Pragnienie dobra dla drugiej osoby, wspieranie i pomaganie jej;
- Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów;
- Umiejętność przebaczenia;
- Bezinteresowne niesienie pomocy;
- Serdeczność, życzliwość, empatia.

Zdrowie

- Dbłość i odpowiedzialność o zdrowie swoje i innych;
- Aktywne spędzanie czasu wolnego;
- Właściwe zarządzanie czasem wolnym;
- Higiena pracy umysłowej;
- Prawidłowe odżywianie;
- Sposoby radzenia sobie ze stresem.

5. Absolwent Szkoły Podstawowej nr 3 im. E. Orzeszkowej

- a) jest wyposażony w wiadomości i umiejętności niezbędne do podjęcia świadomego wyboru dalszego kierunku kształcenia
- b) potrafi planować i organizować swoją pracę oraz pracę zespołu;
- c) jest tolerancyjny, potrafi prezentować swoje zdanie z poszanowaniem zdania innych – jest asertywny
- d) jest odpowiedzialny za siebie i innych
- e) wykazuje tożsamość indywidualną, kulturową, narodową, regionalną;
- f) dba o zdrowie, kondycję fizyczną, higienę, estetykę własną i otoczenia;
- g) jest uczciwy, szanuje siebie i innych, własność swoją i cudzą,
- h) jest otwarty na drugiego człowieka i otaczający świat;
- i) rozumie reguły samorządności i demokracji;
- j) posiada wrażliwość etycznie-moralną,
- k) potrafi sobie wyznaczyć cele życiowe i do nich dążyć.

6. Działania wychowawcze, edukacyjne, informacyjne i profilaktyczne:

Cele	Zadania	Formy realizacji	Osoby zaangażowane
<p>1. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów.</p>	<p>1. Przeprowadzenie diagnozy potrzeb i oczekiwań uczniów (co najmniej 2 razy w roku szkolnym)</p> <p>2. Przeprowadzenie diagnozy zespołu klasowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacja, • ankiety, • wywiady, • rozmowy indywidualne, • analiza osiągnięć szkolnych, • informacje zwrotne od nauczycieli, rodziców, • analiza opinii z poradni PPP, • organizowanie pomocy PPP, • rozmowy indywidualne, • badanie socjometryczne, • wytwory prac uczniów • indywidualizacja w zakresie zadań proponowanych uczniowi w czasie lekcji, • indywidualizacja w zakresie pracy domowej, • możliwość wyboru zadań podczas lekcji, • indywidualne projekty zgodne z zainteresowaniami ucznia 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice, uczniowie.</p>
<p>2. Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.</p>	<p>1. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań i uzdolnień.</p> <p>2. Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc psychologiczno –pedagogiczna, • pomoc koleżeńska, • wsparcie pedagoga, • współpraca nauczycieli w ramach zespołów przedmiotowych i wychowawczych, 	<p>wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, nauczyciele bibliotekarze,</p>

	<p>3. Kształtowanie umiejętności efektywnego uczenia się stacjonarnie, zdalnie lub hybrydowo.</p> <p>4. Promowanie postępów w nauce i zachowaniu – systemu oceniania jako środka do osiągnięcia celów wychowawczych.</p> <p>5. Współpraca ze specjalistami.</p> <p>6. Współpraca z rodzicami /opiekunami prawnymi.</p> <p>7. Budowanie poczucia własnej wartości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oferta zajęć dodatkowych i pozalekcyjnych, • konkursy, imprezy i uroczystości szkolne, projekty i programy, • prezentacje prac i osiągnięć uczniów, • konsultacje i dni otwarte dla rodziców, • zajęcia ze specjalistami, • różnorodne formy nagradzania uczniów, • współpraca z PPP i innymi instytucjami wspierającymi rozwój dziecka, • zajęcia pozalekcyjne, • lekcje wychowawcze- prezentacje własnych zainteresowań, • warsztaty, • giełda pomysłów ;; Jak skutecznie uczyć się?” 	<p>rodzice, pedagog, specjaliści</p>
<p>3. Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i społecznych.</p>	<p>1. Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej, wspólnoty lokalnej, narodowej i europejskiej.</p> <p>2. Rozwijanie szacunku dla ojczyzny i jej bohaterów.</p> <p>3. Uświadamianie znaczenia flagi narodowej, godła, hymnu i właściwych postaw wobec nich.</p> <p>4. Wychowywanie w duchu tolerancji.</p> <p>5. Rozbudzanie wśród uczniów szacunku dla ceremoniału szkoły i tradycji szkolnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udział w obchodach świąt narodowych oraz w uroczystościach patriotycznych w szkole i poza nią, • przedsięwzięcia szkolne i lokalne, • programy i projekty regionalne i unijne, • akcje o charakterze patriotycznym, obywatelskim, • konkursy, turnieje, wystawy o tematyce regionalnej, narodowej, patriotycznej, • wycieczki, rajdy historyczne, krajoznawcze, muzealne • warsztaty, lekcje kształtujące postawy patriotyczne i postawy tolerancji, • filmy, spektakle poświęcone wartościom 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, zaproszeni goście SU, poczet sztandarowy, instytucje współpracujące ze szkołą</p>

	<p>a) Przekazanie wiedzy o tradycjach i historii naszej szkoły.</p> <p>b) Zapoznanie z historią naszego miasta.</p> <p>c) Rozwijanie zainteresowań historią naszego regionu i ojczyzny.</p>	<p>narodowym i europejskim, okolicznościowe montaż słowno – muzyczne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • uroczystości szkolne, ślubowanie, • udział w uroczystościach organizowanych na terenie szkoły i miasta, • prezentacje multimedialne, 	
<p>4. Przygotowanie do życia w społeczeństwie samorządnym i demokratycznym.</p>	<p>1. Budowanie samorządności w klasie.</p> <p>2. Budowanie samorządności w szkole.</p> <p>3. Angażowanie uczniów do uczestnictwa w życiu miasta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udział uczniów w tworzeniu planów pracy wychowawcy klasy, • podejmowanie w sposób demokratyczny decyzji dotyczących życia klasy i szkoły, • wybory Rzecznika praw ucznia, przewodniczącego SU, przedstawicieli samorządu klasy, reprezentacji pocztu sztandarowego, • przydział obowiązków dyżurnemu klasowemu, • zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły m.in. Statutem szkoły – prawami i obowiązkami ucznia, • współudział w organizowaniu apeli szkolnych, konkursów, dyskotek, akcji, wyjść do kina • udział w realizacji przedsięwzięć i projektów edukacyjnych, • sejmiki szkolne i pozaszkolne, • Młodzieżowa Rada Miasta. 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, SU</p>
<p>5. Przygotowanie uczniów do rozpoznawania wartości moralnych i</p>	<p>1. Budowanie systemu wartości.</p> <p>2. Rozwijanie postaw</p>	<ul style="list-style-type: none"> • inscenizacje, spektakle teatralne, wystawy, • prelekcje kształtujące system wartości, 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog,</p>

dokonywania właściwych wyborów.	<p>asertywnych.</p> <p>3. Promowanie ogólnie przyjętych norm i wartości zawartych w naukach Jana Pawła II.</p> <p>4. Inspirowanie do kierowania się ważnymi dla człowieka wartościami: postaw szlachetności, wrażliwość na prawdę i dobro.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze, • warsztaty, pogadanki, • spotkania z ludźmi uznanymi za autorytety, • uroczystości okolicznościowe 	specjaliści. SU.
6. Kształcenie umiejętności przyjaznego współistnienia uczniów we wspólnocie szkolnej.	<p>1. Uświadamianie roli przyjaźni, życzliwości, empatii itp.</p> <p>2. Budowanie otwartości na drugiego człowieka.</p> <p>3. Rozwijanie zaangażowania w życie społeczności szkolnej.</p> <p>4. Rozwijanie umiejętności tworzenia przyjaznej atmosfery w klasie i szkole.</p> <p>5. Podejmowanie działań wzmacniających integrację zespołu klasowego.</p> <p>6. Podejmowanie działań SU promujących pomoc koleżeńską</p>	<ul style="list-style-type: none"> • filmy, spektakle teatralne i inne wydarzenia artystyczne, promujące przyjaźń, serdeczność, życzliwość, współodczuwanie w kontaktach międzyludzkich, • lekcje wychowawcze, warsztaty, seminaria, pogadanki, • pomoc koleżeńska, • gry i zabawy integrujące, • konkursy, • drama, • praca w samorządzie klasowym i szkolnym, • pełnienie funkcji w społeczności szkolnej. • przydział zadań w klasie angażujący cały zespół klasowy • debata, happening, akcje 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, specjaliści. uczniowie, instytucje współpracujące ze szkołą, SU
7. Kształtowanie odpowiedzialności ucznia za środowisko, w którym żyje.	<p>1. Poznawanie przez ucznia środowiska, w którym żyje.</p> <p>2. Rozwijanie szacunku do przyrody i odpowiedzialności</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wycieczki, rajdy, • akcje ekologiczne, projekty • kluby, koła ekologiczne, kąciki 	nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, instytucje

	<p>za stan środowiska.</p> <p>3. Budowanie postaw proekologicznych i rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne</p>	<p>przyrodnicze,</p> <ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze, • zajęcia przedmiotowe, • pogadanki, zabawy i gry ekologiczne, • współpraca z instytucjami zajmującymi się ochroną przyrody. 	<p>współpracujące ze szkołą.</p>
<p>8. Kształtowanie u uczniów nawyków zdrowego stylu życia oraz umiejętnego gospodarowania swoim czasem wolnym.</p>	<p>1. Upowszechnianie i realizacja programów służących promocji zdrowego stylu życia.</p> <p>2. Upowszechnianie programów w zakresie edukacji dla bezpieczeństwa.</p> <p>3. Propagowanie zdrowych sposobów odżywiania się.</p> <p>4. Podejmowanie działań w celu zwiększenia aktywności fizycznej.</p> <p>5. Zagospodarowanie czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej.</p> <p>6. Monitorowanie stanu zdrowia ucznia, jego emocji, nastroju, zachowania, relacji z rówieśnikami</p> <p>7. Zapoznanie z zasadami higieny pracy umysłowej.</p> <p>8. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, lękiem wywołanym m.in. zagrożeniem epidemią, izolacją, poczuciem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki tematyczne, • gazetki, plakaty, • udostępnianie ulotek, broszur, poradników, • udział w zawodach sportowych i zajęciach pozalekcyjnych, • rajdy, biwaki, wycieczki edukacyjne, • poznawanie znaków drogowych i nauka praktycznego przechodzenia przez jezdnię, • teoretyczny i praktyczny egzamin na kartę rowerową, • udział w konkursach na temat bezpieczeństwa, • projekty edukacyjne, • opieka pielęgniarki szkolnej, • organizowanie akcji promujących zdrowy styl życia przez organizacje szkolne, • lekcje wychowawcze nt. radzenia sobie ze stresem, lękiem wywołanym m.in. poczuciem zagrożenia, zagrożeniem epidemią, izolacją, korzystanie ze wsparcia pedagoga szkolnego, • zajęcia nt. metod relaksacyjnych. • spotkania zespołów wychowawczych- analiza sytuacji wychowawczej z 	<p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pielęgniarka szkolna, instytucje wspierające szkołę.</p>

	<p>zagrożenia, 9. Rozwijanie umiejętności planowania swojej pracy i gospodarowania czasem. 10. Upowszechnianie materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, skierowanych do nauczycieli, rodziców i uczniów, 10. Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego i odpowiedzialnego zachowania w czasie epidemii Covid-19, 12. Profilaktyka zdrowia psychicznego, 13. Przekazywanie uczniom i rodzicom informacji nt zagrożeń związanych z nadmiernym używaniem narzędzi i zasobów cyfrowych</p>	<p>uwzględnieniem stanu zdrowia psychicznego uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze – zapoznanie z procedurami zachowania podczas epidemii na terenie szkoły i poza nią, • filmy informacyjne, • projekcje, • spotkania specjalistów z rodzicami i uczniami. 	
<p>9. Tworzenie bezpiecznych warunków w szkole</p>	<p>1. Rozwijanie u uczniów umiejętności społecznych a) Rozwijanie umiejętności wyrażania siebie oraz prawidłowej komunikacji b) Kształcenie umiejętności podejmowania decyzji i</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia integracyjne, • kontrakty klasowe, • zasady porządkujące pracę w klasie (okres adaptacyjny uczniów kl.4), • imprezy klasowe i szkolne (wycieczki, rajdy, dyskoteki, spotkania klasowe), 	<p>wychowawcy, pedagog, specjaliści, nauczyciele, rodzice.</p>

	<p>dokonywania prawidłowych wyborów.</p> <p>c) Rozwijanie postaw asertywnych.</p> <p>d) Kształcenie umiejętności funkcjonowania w grupie.</p> <p>c). Rozwijanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.</p> <p>d) Przełamywanie barier w poznawaniu siebie i innych, integracja zespołu klasowego.</p> <p>e). Kształtowanie poczucia własnej wartości i godności.</p> <p>f) Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami.</p> <p>2. Ograniczanie zachowań ryzykownych wśród uczniów.</p> <p>a). Przeciwdziałanie przemocy słownej i fizycznej uczniów.</p> <p>b). Diagnozowanie skali zagrożeń uzależnieniami wśród uczniów.</p> <p>c). Dostarczenie uczniom wiedzy na temat konsekwencji używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.</p> <p>d). Przeciwdziałanie cyberprzemocy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia nt. komunikacji werbalnej i niewerbalnej, • zajęcia wychowawcze doskonalące umiejętności skutecznej komunikacji, promujące akceptację dla odmienności, tolerancję, budujące poczucie własnej wartości, • działania promujące „kulturę słowa” • zajęcia wychowawcze na temat zasad zachowania się w klasie i szkole, • zajęcia wychowawczo -profilaktyczne nt. nazywania, rozpoznawania uczuć i emocji, • zajęcia wychowawcze nt. konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów, • warsztaty ze specjalistami, pogadanki, spotkania, • projekcja filmów edukacyjnych i profilaktycznych, • działania interwencyjne lub zapobiegawcze, • współpraca z pracownikami poradni, sądu, policji itp. • współpraca nauczycieli, wychowawców, pedagoga z rodzicami uczniów przejawiających zachowania agresywne, • opieka pedagoga nad uczniami doświadczającymi przemocy i agresji, • podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób doświadczających przemocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”, • udział w grupach roboczych, 	
--	---	---	--

	<p>e). Interwencja profilaktyczna wobec uczniów doświadczających przemocy oraz będących świadkami i sprawcami przemocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym oraz zagrożonymi uzależnieniami,</p> <p>f). Podejmowanie działań w zakresie psychoedukacji rodziców.</p> <p>g). Prowadzenie działalności informacyjnej.</p> <p>h). Rozwój wiedzy i umiejętności nauczycieli z zakresu problematyki uzależnień.</p> <p>i) Przeciwdziałanie absencji ucznia - działania interwencyjne.</p> <p>3. Ocena poziomu bezpieczeństwa w szkole</p>	<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty dla rodziców niewydolnych wychowawczo w zakresie stosowanych metod wychowawczych i budowania wzajemnych relacji, • kierowanie do instytucji udzielających pomocy, • ankiety diagnozujące problem kontaktów uczniów z substancjami uzależniającymi, • zajęcia wychowawcze o tematyce szkodliwości używania środków odurzających • realizacja programów profilaktycznych, spektakli profilaktycznych, • udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych, • udział w konkursach profilaktycznych, • prowadzenie działań interwencyjnych zgodnie z ustalonymi „Procedurami postępowania nauczycieli w sytuacjach kryzysowych”, • wsparcie wychowawcy, pedagoga, • wspieranie rodziców uczniów poprzez udzielanie porad wychowawczych, kierowanie do instytucji specjalistycznych, • udział w szkoleniach, konferencjach, których tematyka dotyczy m.in. psychologicznych aspektów używania substancji i narkotyków, najnowszych trendów wśród uczniów, prawnych aspektów działań nauczycieli wobec uczniów mogących posiadać substancje zabronione, 	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • pozyskiwanie i udostępnianie materiałów edukacyjnych – broszur, ulotek, plakatów, gazetki informacyjne, • podejmowanie działań zgodne z „Procedurą monitorowania frekwencji” • monitoring w szkole i wokół niej, • dyżury nauczycieli, • zapoznanie uczniów z regulaminami obowiązującymi w szkole, drogą ewakuacyjną, • zajęcia nt. bezpiecznego poruszania się po drogach, • zajęcia „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje” • zajęcia na Miasteczku Ruchu Drogowego, • spotkania z policjantami, • zajęcia dotyczące zdobywania karty rowerowej, • zajęcia dotyczące udzielania pierwszej pomocy, • zajęcia obrony cywilnej, • współpraca z instytucjami wspierającymi prace szkoły 	
10. Budowanie współodpowiedzialności uczniów, nauczycieli, rodziców za sukces szkoły	<p>1. Podejmowanie wspólnych działań : szkoła- rodzina. mających na celu kształtowanie właściwych postaw ucznia.</p> <p>2. Współpraca w zakresie podnoszenia wyników pracy dydaktycznej i wychowawczej:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • współuczestnictwo rodziców w imprezach organizowanych przez szkołę, • współpraca z samorządem lokalnym, władzami miasta, instytucjami kulturalnymi, • pozyskiwanie środków finansowych (np. sponsorów), 	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pracownicy, rodzice, Rada Rodziców

	<p>a) informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole, postępach w nauce</p> <p>b) pedagogizacja rodziców</p>	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja projektów unijnych, międzyklasowych • wywiadowki • indywidualne spotkania, • Drzwi otwarte szkoły, • wycieczki, rajdy, • e- dziennik, • ulotki, poradniki, • warsztaty, prelekcje, pogadanki, • uroczystości szkolne, imprezy okolicznościowe, • akcje. 	
<p>11. Rozbudzanie wśród uczniów samoświadomości na temat swoich możliwości i predyspozycji w związku z wyborem dalszej ścieżki kształcenia.</p>	<p>1. Ułatwienie uczniom poznawania siebie – swoich talentów, słabości, mocnych i słabych stron, zainteresowań itp.</p> <p>2. Przekazywanie wiedzy na temat możliwości kształcenia się w szkole ponadpodstawowej.</p> <p>3. Rozwijanie talentów oraz wyrównywanie wiedzy i umiejętności uczniów.</p> <p>5. Zapoznanie ze specyfiką pracy ludzi różnych zawodów</p> <p>6. Współpraca z instytucjami i specjalistami w kierunku określenia predyspozycji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • szkolne i pozaszkolne imprezy konkursy, zawody itp., • zajęcia dodatkowe, • spotkania z ludźmi o ciekawych doświadczeniach zawodowych, • warsztaty, ćwiczenia ułatwiające poznanie swoich predyspozycji, • wizyty w szkołach ponadpodstawowych, • prelekcje, pogadanki dot. kryteriów wyboru dalszej ścieżki kształcenia, • spotkania z absolwentami szkoły. • zapoznanie z zasadami i sposobem rekrutacji elektronicznej do szkół średnich podczas zajęć informatyki w klasach 8, • organizowanie spotkań ze specjalistą PPP w zakresie doradztwa zawodowego 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy, zaproszeni goście, nauczyciel informatyki</p>
<p>12. Rozwijanie</p>	<p>1. Rozbudzenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • głośne czytanie fragmentów książek dla 	<p>nauczyciele,</p>

zainteresowań czytelniczych wśród uczniów.	zainteresowania lekturą książek. 2. Zaznajomienie z pracą instytucji odpowiedzialnych za promowanie czytelnictwa. 3. Kształtowanie nawyku dbania o książkę, szanowania jej. 4. Rozwijanie umiejętności czytania/ słuchania ze zrozumieniem.	młodszych uczniów, <ul style="list-style-type: none"> • konkursy czytelnicze, turnieje, wystawy, akcje, warsztaty, • dzienniczki lektur, • lekcje biblioteczne, • listy książek „do polecenia”, • wycieczki do bibliotek miejskich, • spotkania z autorami książek, ilustratorami. 	nauczyciele bibliotekarze, specjaliści, zaproszeni goście, rodzice
13. Rozbudzanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka i chęci niesienia mu pomocy.	1. Podejmowanie działań społecznych na rzecz innych. 2. Budowanie postawy otwartości i wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka. 3. Uczenie postawy empatii i tolerancji	<ul style="list-style-type: none"> • udział w akcjach charytatywnych i zbiórkach publicznych, współpraca z organizacjami i środowiskiem lokalnym, • wolontariat, • realizacja projektów i programów uwzględniających rozbudzenie empatii, opiekę nad słabszymi i potrzebującymi itp. • pomoc koleżeńska 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, SU, instytucje współpracujące ze szkołą.

6. Adresaci i realizatorzy programu.

Adresatami i realizatorami działań wychowawczo- profilaktycznych na terenie szkoły są dyrektorzy, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, uczniowie i ich rodzice / prawni opiekunowie, inni pracownicy szkoły, wspierani przez różnych specjalistów.

7. Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych:

Dyrekcja szkoły

- koordynuje i inicjuje działania wychowawczo - profilaktyczne na terenie szkoły;
- motywuje uczniów, rodziców i nauczycieli do działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych;

- wspiera technicznie i finansowo;
- promuje nauczycieli doskonalących się w obszarze wsparcia psychologiczno – pedagogicznego i profilaktycznego.

Wychowawcy

- współpracują z dyrekcją, pedagogami szkolnymi oraz innymi specjalistami i instytucjami działającymi na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, pielęgniarką szkolną, nauczycielami, uczniami i ich rodzicami w realizacji działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych,
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- udzielają pomocy w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- monitorują stan oddziaływań wychowawczych, profilaktycznych i naprawczych w klasie,
- inicjują działania interwencyjne wobec uczniów i rodziców, zgodnie z przyjętymi w szkole procedurami,
- organizują i monitorują udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów.

Pedagog szkolny

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozuje sytuację wychowawczą w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- organizuje, koordynuje i monitoruje udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom,
- udziela indywidualnej pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom i rodzicom,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- udziela pomocy rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspiera nauczycieli i wychowawców w działaniach wychowawczych na rzecz klasy i ucznia,
- współpracuje ze specjalistami różnych instytucji wspierającymi szkołę,
- prowadzi zajęcia wychowawczo – profilaktyczne, programy profilaktyczne,
- udziela uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji dotyczącej możliwości uzyskania pomocy u specjalistów różnych instytucji.

Nauczyciele

- wspierają wychowawców w podejmowanych działaniach wychowawczo – profilaktycznych,
- prowadzą programy profilaktyczne,

- wykorzystują treści programowe swoich przedmiotów do działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych.

Samorząd Uczniowski

- organizuje zajęcia stanowiące konstruktywną formę spędzania czasu wolnego,
- współpracuje z organami szkoły w zakresie działań dotyczących przestrzegania praw i obowiązków ucznia,
- realizuje zadania w zakresie działań wychowawczo - profilaktycznych na rzecz szkoły, środowiska.

Uczniowie

- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych,
- współpracują z Samorządem Uczniowskim, nauczycielami,
- angażują się w przedsięwzięcia szkoły,
- współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- reprezentują szkołę w mieście, regionie, województwie.

Rodzice

- uczestniczą w tworzeniu i opiniowaniu dokumentów szkolnych,
- włączają się do realizacji zadań z zakresu działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych,
- współpracują z dyrekcją szkoły, wychowawcami, pedagogiem, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły,
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach,
- służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,

8. Współpraca z samorządem lokalnym i innymi instytucjami

- * Poradnia Psychologiczno –Pedagogiczna nr 1 w Zamościu
- * Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu
- * Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego w Zamościu
- * Komenda Miejska Policji w Zamościu
- * Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich w Zamościu
- * Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Zamość

- * Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- * Straż Miejska w Zamościu
- * Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Zamościu
- * Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
- * Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zamościu
- * Mobilne Centrum Poradnictwa Zawodowego w Zamościu
- * Książnica Zamojska i jej filie, Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu
- * Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Zamościu
- * Centrum Edukacji Zawodowej w Zamościu
- * Stowarzyszenie Przyjaciół Hospicjum Santa Galla w Łabuniach
- * Stowarzyszenie „Przebudzenie” na rzecz Dzieci Autystycznych w Zamościu
- * Centrum Wolontariatu w Zamościu
- * Zarząd Osiedla Orzeszkowej i Reymonta w Zamościu
- * Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD w Zamościu.

9. Oczekiwane efekty

Uczeń:

- potrafi planować i organizować pracę własną,
- zdaje sobie sprawę z użyteczności kształcenia,
- ma poczucie własnej wartości, ceni innych, liczy się z ich zdaniem,
- potrafi dokonywać właściwych wyborów, m.in. dotyczących dalszej edukacji
- umie prawidłowo komunikować się z innymi,
- potrafi kierować własnymi emocjami,
- umie samodzielnie dokonywać oceny i samooceny,
- rozpoznaje postawy negatywne społecznie i nie akceptuje ich,
- jest świadomy zagrożeń wynikających z uzależnień,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa własnego i innych,
- dba o zdrowie i wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego
- zna symbole narodowe i regionalne, rozumie ich znaczenie, wie jak się wobec nich zachować,
- dba o najbliższe środowisko i chce pracować na jego rzecz,
- potrafi pomagać i pracować na rzecz innych.

10. Sposoby ewaluacji

Ewaluacja Programu wychowawczo -profilaktycznego dokonywana jest każdego roku szkolnego.

Program wychowawczo -profilaktyczny jest programem otwartym na zmiany wynikające z potrzeb szkoły i środowiska.